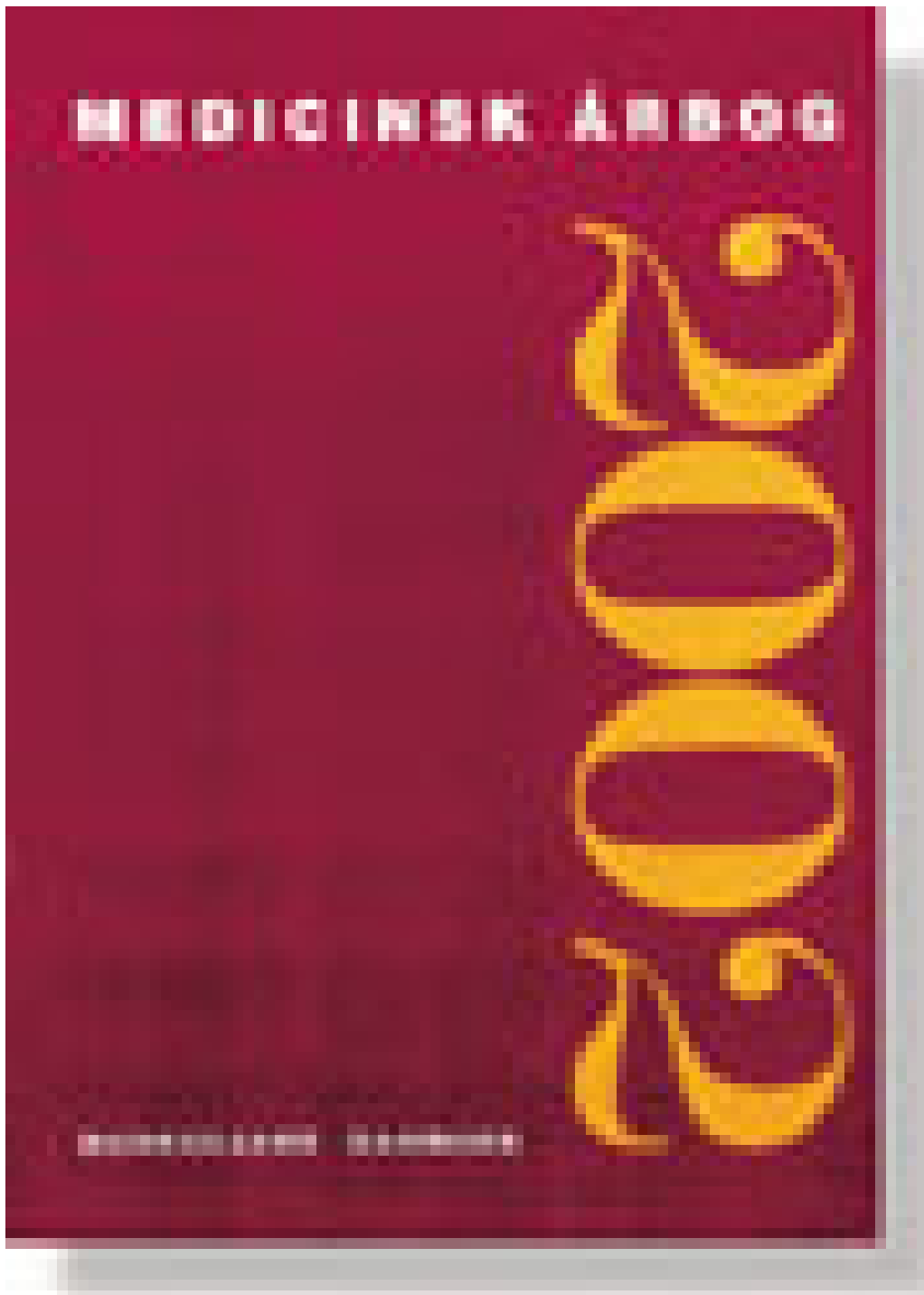

En leseverdige dinosaur

BOKOVERSIKT

Vi får stadig flere medisinske tidsskrifter, stadig mer spesialiserte. De generelle tidsskriftene, som vårt eget Tidsskriftet, har likevel beholdt sin posisjon som viktige formidlere av forskning som det er utbredt interesse for. Her har etter hvert også samfunnsmedisinske problemstillinger fått god spalteplass. For øvrig har vi i dag lett tilgang til artikler av høy kvalitet gjennom Medline og andre søkemotorer på Internett. I denne situasjonen kan man undre seg over at *Medicinsk årbog* fortsatt kommer ut.

Medicinsk årbog inneholder en fin samling av artikler. Men de 18 artiklene kunne like gjerne vært funnet som oversiktsartikler og kronikker i generelle medisinske tidsskrifter. De er så gode at de burde vært søkbare på nettet.

HasseMelbye

I 45 år har denne publikasjonen tilbudt nordiske leger en årlig oppdatering på sentrale medisinske spørsmål. Redaktørene skriver i forordet at årboken tidligere i hovedsak inneholdt artikler om veldefinerte kliniske problemstillinger. I årets utgave har samfunnsmedisinske problemstillinger fått stor plass. Vi kan lese om aktuelle temaer som sammenheng mellom forurensning og astma, vurdering av risiko for voldelig atferd, og om når legen gjør feil. Ethiske dilemmaer ved tidlig diagnostikk av gravide blir diskutert i en tankevekkende og dyptpløyende artikkel. Fra basalfagene kan man lese om celledød og kreft, om mekanismer som kan få betydning i fremtidens kreftbehandling. Blant de kliniske oversiktsartiklene er to folkesykdommer blitt grundig gjennomgått, varicer og tykktarmskreft. Litt overraskende var det å lese at saphenavaricer forekommer omtrent like hyppig hos menn som hos kvinner og at cirka en av tre får slik sykdom. Arv, stående arbeid og graviditet er disponerende faktorer. Det er viktig at pasienten kan få tilbud om operasjon før det oppstår hudforandringer, og operasjon gir godt resultat hos ni av ti. I Danmark er det tatt til orde for at behandling av varicer skal få høyere prioritet. Artikkelen om tykktarmskreft går inn for screening med sigmoidoskop av personer med høy risiko. Sigmoidoskopi bør også utføres hos personer som har fått påvist blod i avføringen i en eventuell screeningundersøkelse. Man finner også en solid gjennomgang av forskning som gjelder psykiske faktorerets betydning for prognosen ved kreft. Stress og depresjoner har sannsynligvis ingen effekt på prognosen, mens det er en viss mulighet for at personlighetstype og særlig sosiale relasjoner kan være av betydning.

Publisert: 20. mars 2002. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 24. juni 2026.